

Danske
Regioner

vandforsyning@mst.dk

cc Nanna Grønbæk-Skovborg, nathg@mst.dk

Journalnummer 2025-11032

Høringssvar vedrørende Miljøstyrelsens udkast til Risikovurdering af tilstrømningsområder for indvindingssteder af drikkevand

17-08-2026

EMN-2026-00501

1874867

Bente Villumsen

Danske Regioner hilser Miljøstyrelsens arbejde med en landsdækkende risikovurdering af tilstrømningsområder for indvindingssteder af drikkevand velkommen. Vi sender her Danske Regioners tekniske og administrative bemærkninger til rapporten.

Generelle bemærkninger

Risikovurderingen er en forpligtelse efter drikkevandsdirektivet, og den adskiller sig metodisk en del fra de risikovurderinger, regionerne arbejder med i forbindelse med forurenede grunde. Risikovurderingen af tilstrømningsområder foretages som grundlag for efterfølgende risikostyring, der skal sikre rent vand i vandforsyningen.

Danske Regioner har i tidligere høringssvar i forbindelse med gennemførelse af drikkevandsdirektivet¹ opfordret til, at drikkevandsdirektivets bestemmelser bruges til at skabe bedre sammenhæng mellem forskellige indsatser for at beskytte grundvandet. Vi henviser til disse.

¹ [Høringssvar til udkast til forslag til lov om ændring af vandforsyningsloven m.v. og Høringssvar til udkast til bekendtgørelse om risikovurdering og risikostyring af tilstrømningsområder for indvindingssteder af drikkevand](#)

Det er positivt, at rapporten samler viden om en række væsentlige risikokilder for grundvand og drikkevand, herunder jordforurening, deponier, pesticider, nitrat, biocider, PFAS og andre miljøfarlige forurenende stoffer.

Vi finder dog, at rapporten med fordel kan styrkes på følgende punkter:

Geografisk differentieret risikostyring

Rapporten tager udgangspunkt i en landsdækkende vurdering, hvor Danmark i praksis betragtes som ét samlet tilstrømningsområde. Det kan være hensigtsmæssigt som national screening, men den efterfølgende risikostyring bør i højere grad kobles til lokale og regionale forhold, herunder indvindingsoplande, OSD, SGO'er, kendte jordforureninger og deponier, PFAS-kilder og lokale geologiske forhold.

Jordforurening, deponier og regionale data

Vi anbefaler, at jordforureninger får en tydeligere rolle i den kommende risikostyring. Risikostyringen bør bygge på regionernes eksisterende viden om kortlagte lokaliteter, så der sikres sammenhæng mellem risikostyringen af hensyn til indvinding af drikkevand og regionernes opgave efter jordforureningsloven, hvor beskyttelse af drikkevandet spiller en central rolle.

Nye og utilstrækkeligt belyste stoffer

Vi finder, at der er behov for en mere dynamisk tilgang til nye og utilstrækkeligt belyste stoffer, herunder PFAS, biocider, pesticidnedbrydningsprodukter, MFS, medicinrester og andre mobile og persistente stoffer. Nye stoffer bør hurtigere kunne indgå i relevante overvågnings- og screeningsprogrammer, og resultater fra regionernes undersøgelser bør inddrages som datagrundlag, ligesom det sker i tilstandsvurderingen efter vandrammedirektivet.

Landbrugsrelaterede fladekilder

Vi finder det væsentligt, at landbrugsrelaterede fladekilder håndteres mere konkret. Nyere undersøgelser har vist betydelige koncentrationer af landbrugspesticider under dyrkede arealer, herunder pesticider som ikke

har været i brug i mere end 25 år. Det viser, at der kan findes en pulje af ældre pesticider under markarealer, som fortsat kan udgøre en længerevarende kilde til pesticider i grundvandet. Det understreger behovet for fokus på både historisk og fremtidig pesticidpåvirkning.

Kloak- og regnvandssystemer

Vi er enige i rapportens vurdering af, at utætte kloak- og regnvandsledninger samt nedsivning af regnvand kan udgøre en væsentlig risiko. Det er også regionernes erfaringer fra undersøgelser af jord- og grundvandsforurening, at kloakker kan være en kilde til forureningsspredning. Vi anbefaler derfor, at data fra kommuner, forsyninger, staten og regionerne i højere grad sammenstilles i den kommende risikostyring.

Roller, ansvar og finansiering

Vi vil opfordre til, at Miljøstyrelsen i højere grad søger at inddrage regioner og kommuner i arbejdet med risikovurdering og risikostyring, da de decentrale myndigheder har viden, indsigter, kompetencer og erfaringer, som kan være relevante i den sammenhæng.

Vi anbefaler, at den kommende risikostyring tydeligt beskriver myndighedernes roller og ansvar. Hvis risikostyringen medfører nye opgaver eller forventninger til regionerne, bør dette ledsages af tydelig hjemmel, adgang til relevante data og den nødvendige finansiering.

Samlet anbefaler vi, at risikovurderingen omsættes til en mere geografisk målrettet og datadrevet risikostyring, hvor regionernes viden om jordforurening, deponier, punktkilder og grundvandstruende forureninger inddrages systematisk.

Tekniske og tekstnære bemærkninger

Nedenfor følger en række mere tekniske og tekstnære bemærkninger til udkastet til risikovurdering af tilstrømningsområder for indvindingssteder af drikkevand.

Side 4: Afsnit 7 (næstsidste afsnit):

Det fremgår, at miljøfarlige stoffer (MFS), udover blandt andet pesticider og chlorerede opløsningsmidler, også er identificeret som stofgrupper. Pesticider og chlorerede opløsningsmidler er også MFS, så der bør stå ”andre miljøfarlige forurenende stoffer (MFS)”. Dette bør konsekvensrettes i rapporten (altid stå ”andre MFS”).

Side 12: Afsnit 2.4.1 (figur 3):

Der mangler kilde til figuren.

Side 15: Afsnit 3.1.2 (2. afsnit over tabel 4)

Det fremgår, at ”Grænseværdien for disse stoffer er sat betydeligt ned siden 2019, samtidig med, at der analyseres for flere forskellige PFAS”. For at undgå misforståelser foreslår vi at tilføje, at det var i 2021, at grænseværdierne for PFAS blev skærpet.

Side 17: Afsnit 3.2 (bilag 3)

Det fremgår at ”I Bilag 3 er der under hver arealanvendelseskategori (defineret i Tabel 2) identificeret en række farer og farlige hændelser der potentielt kan forekomme. Endvidere er det ved hjælp af risikomatricen (Figur 4) vurderet, hvor stor risikoen er for, at en given hændelse kan føre til en fare der påvirker grundvandet og dermed drikkevandet i en sådan grad, at der kan opstå en risiko for menneskers sundhed.”

Efter vores opfattelse mangler identificering af ”farer og farlige hændelser” ved nedsivning af chlorid, cyanid og/eller PFAS fra veje og kunstgræsbaner samt ved mobilisering af MFS i forbindelse med stigende grundvand som følgende af klimaændringer, jf. fx Miljøministeriets [Kortlægning af udfordringer ift. Danmarks grundvand](#) fra juni 2022.

Side 23: Afsnit 3.2.2.5 om opbevaring (deponi og jord):

Som eksempler på historiske forureninger fra deponering af kemisk affald nævnes Kærgård Klitplantage, Grindstedværket, Himmark Strand og Høfde 42 og konkluderer at generationsforureningerne udgør en vedvarende trussel mod grund- og drikkevandskvaliteten i Danmark. Dette er

forkert – de nævnte forureninger udgør alene en risiko for overfladevandet. Hvis der skal nævnes eksempler på grundvandstruende generationsforureninger, bør det i stedet være de tre sager i Region Hovedstaden: Naverland, Vestergade og Lundtoftevej (som i parentes bemærket fortsat afventer finansiering til oprensning). Det kunne være relevant at nævne, at der ved udgangen af 2025 er kortlagt godt 43.000 forurenede og muligt forurenede grunde i Danmark, hvoraf ca. 11.000 kan udgøre en risiko for grundvand og drikkevand. Find selv flere tal her: [Nøgletal 2025 – Jordforurening i Danmark](#) (jordforureninger.dk).

Side 23: Afsnit 3.2.2.6 om landbrugsdrift:

Det konkluderes, at fladekilder er næsten umulige at afværge, hvorfor spredning bør undgås. Det er naturligvis rigtigt. Men rapporten forholder sig ikke til historiske fladekilder, som i dag ikke er omfattet af lovgivningen. Risikovurderingen bør forholde sig eksplicit til, om historiske fladekilder skal være en del af risikovurderingen eller ej. Desuden bør det adresseres, hvordan den historiske spredning af kemiske stoffer (pesticider m.m.) skal håndteres, da jord påvirket af jordbrugsmæssig spredning af slam, gødning og pesticider m.v. ikke er omfattet af jordforureningsloven. Det betyder, at disse forureninger ikke kortlægges, og at de ikke er omfattet af den offentlige indsats.

Side 29: Afsnit 4.5 (2. afsnit):

Vandpanelet har bidraget med væsentligt input til kontrolprogrammerne, men ambitionsniveauet er meget lavt i dag pga. af ressourcemangel i Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø. Dermed er der risiko for, at ny viden fra forskere, udenlandske myndigheder eller vandforsyninger ikke bliver grebet og handlet på i tide. Vi finder det vigtigt, at såvel GRUMO som Vandpanelets arbejde opprioriteres.

Med venlig hilsen

Bente Villumsen

Leder af Videncenter for Miljø og Ressourcer